Eskoziera

Eskoziera[1][2] (hizkuntza hartan, *Scots* edo *Lallans*) Eskoziako lurralde behereetan hitz egiten den germaniar hizkuntza bat da. Ipar Irlandako eta Irlandako Errepublikako lurralde batzuetan ere mintzatzen da. Eskoziera, Eskoziako gaelerarekin batera, Eskoziako berezko hizkuntza da, nahiz eta egun ingelesa nagusitu eta harekin hizkuntz *continuum* bat eratzen duen.

Ipar Irlandan mintzatzen den aldaerari *Ulsterko eskoziera* (hizkuntza hartan, *Ulster Scots*, *Ullans*, *Hiberno-Scots* edo *Scotch-Irish*) deritzo. Ikerlari gehienen iritziz eskozieraren dialektoa da, nahiz eta batzuek hizkuntza bereizia dela aldezten duten. Ostiral Santuko Akordioan hizkuntza hau babestea onartu zuten, eta *Ulster-Scots Agency* edo *Tha Boord o Ulstèr-Scotch* delakoak babestu eta arautzen du.

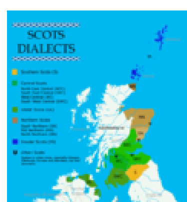
Eskoziera	
Scots leid — Scots	
Eskozieraren hedapen historikoa, urdinez.	
Datu orokorrak	
Lurralde eremua	Eskozia Ipar Irlanda Irlandako Errepublika Ingalaterra
Hiztunak	1,5 milioitik gora: — Eskozia: 1,5 milioi (Eskoziako Erregistro Orokorraren Bulegoa, 1996). — Ipar Irlanda: 30.000 (*Northern Ireland Life and Times Survey*, 1999). — Irlandako Errepublika: ofizialki zehaztu gabe dago, baina ehunka batzuk Donegalgo konderrian.
Rankinga	*Ez 100 mintzatuenen artean*
Ofizialtasuna	Ez du. — Eskoziako Gobernuak *"hizkuntza tradizional"* gisa sailkatua. — *"Gutxiengo baten edo erregio baten hizkuntza"* Europako hizkuntza gutxitu edo erregionalen Kartaren arabera, Erresuma Batuak 2001ean onartua. — *"Hizkuntza tradizionala"* 1999ko Ipar eta Hego Irlandaren arteko Kooperazio Hitzarmenaren arabera.
Eskualdea	Eskoziako Lowlands eta Caithness, Orkada eta Shetland uharteak, Ulster
UNESCO sailkapena	2 zaurgarria
Araugilea	— Eskozia: Ez du, *Eskozieraren Hiztegiak* autoritate handia du. — Irlanda: Ez du, nahiz eta *Ulster-Scots Agency* sortu den, Ostiral Santuko Akordioan bere promozioa eta zaintzea zehazten da.

Eduki-taula

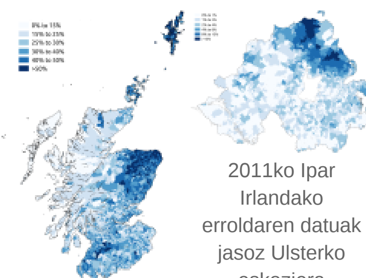
Eskoziera eta ingelesa

Autore askoren ustez, eskoziera ingelesaren dialektoa da. Kontuan izan behar da eskoziera eta ingelesa oso antzekoak direla. Eskozieraren hizkuntza beregainaren izaera defendatzen dutenek, aldiz, eskozieraren eta ingelesaren jatorri desberdinak azpimarratzen dituzte, bi hizkuntzen arteko desberdintasuna markatzeko: eskozieraren jatorria, horrela, ez dago antzinako ingelesean soilik, ingelesarekin gertatu bezala, baizik eta baita Eskandinaviako hizkuntza germaniarrean ere [3].

Hizkuntza familia	
hizkuntza nostratikoak Hizkuntza euroasiarrak Indoeuropar hizkuntzak germaniar hizkuntzak mendebaldeko germaniar hizkuntzak hizkuntza anglo-frisiarrak angliar hizkuntzak	
Informazio filologikoa	
Hizkuntza-tipologia	subjektua aditza objektua eta hizkuntza azentuala
Alfabetoa	latindar alfabetoa
Hizkuntza kodeak	
ISO 639-2	sco
ISO 639-3	sco
Ethnologue	sco (http://www.ethnologue.com/language/sco)
Glottolog	scot1243 (https://glottolog.org/resource/languoid/id/scot1243)
Wikipedia	sco (https://sco.wikipedia.org)

Eskoziera eta bere dialektoen mapa.

2011ko Eskoziako erroldaren datuak jasoz eskozieraz mintzatzeko gai diren biztanle kopuruaren araberako mapa.

2011ko Ipar Irlandako erroldaren datuak jasoz Ulsterko eskoziera mintzatzeko gai diren biztanle kopuruaren araberako mapa.

Erreferentziak

1. ↑ «*eskoziera* [...] gaur egun [Eskozian] egiten den ingeles dialektala da». (Euskaltzaindia: *47. araua: Hizkuntza hilak eta klasikoak*).
2. ↑ UNESCO etxea- Munduko hizkuntzen amaraunean (http://www.amarauna-languages.com/orokorra/mapa_ikusi2.php?hizk=eu&zein=150), *scotsera* deritzo.
3. ↑ Ibidem. (http://www.amarauna-languages.com/orokorra/mapa_ikusi2.php?hizk=eu&zein=150)

Ikus, gainera

- Ulsterko eskoziera
- Eskoziako gaelera
- Europako hizkuntza gutxituak

Kanpo estekak

- Tha Boord o Ulstèr-Scotch (http://www.ulsterscotsagency.com)
- Ullans (http://www.ullans.com)

Hizkuntza honek bere Wikipedia du: Bisita ezazu.

Germaniar hizkuntza modernoak	
Iparraldekoak	Daniera • Faroera • Norvegiera (bokmåla, nynorska) • Islandiera • Suediera

Mendebaldekoak	Afrikaansa • Alemana (austrobavariera, coloniero alemana, franciquera, luxenburgera, fersentalera, Pennsylvaniako alemana, suitzar alemana, zinbriera) • Behe-alemana (mendebaldekoa, nederlandar behe-saxoiera) • Brabantera • Flandriera • Frisiera (iparraldekoa, ekialdekoa, mendebaldekoa) • Ingelesa • Limburgera • Nederlandera • Walserera • Ripuariera • Eskoziera (Ulsterko eskoziera) • Yiddisha • Zeelandera
	Parentesi artean: parentesiaren ezkerrean dagoen hizkuntzaren dialektoak.

Autoritate kontrola	**Wikimedia proiektuak** · Datuak: Q14549 · Multimedia: Scots language (https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Scots_language) **Identifikadoreak** · BNF: 12099323z (https://catalogue.bnf.fr/ark:/12148/cb12099323z) (data) (http://data.bnf.fr/ark:/12148/cb12099323z) · GND: 7684708-1 (https://d-nb.info/gnd/7684708-1) · LCCN: sh85118883 (https://id.loc.gov/authorities/sh85118883) · NDL: 00571671 (https://id.ndl.go.jp/auth/ndlna/00571671) · AAT: 300389222 (https://www.getty.edu/vow/AATFullDisplay?find=&logic=AND&note=&subjectid=300389222) · **Hiztegiak eta entziklopediak** · Britannica: url (https://www.britannica.com/topic/Scots-language)

To ɔar

Nabigazioa

- Azala
-
- Txokoa
- Albisteak
- Aldaketa berriak
- Ausazko orria
- Laguntza
- Dohaintza egin

Tresnak

- Honanzko lotura duten orriak
- Lotutako orrietako aldaketak
- Fitxategia igo
- Orri bereziak
- Lotura iraunkorra
- Orri honen datuak
- Artikulu hau aipatu

Wikidata itema

Inprimatu/esportatu

- Liburu bat sortu
- PDF gisa jaitsi
- Inprimatzeko bertsioa

Beste proiektuetan

Wikimedia Commons

Beste hizkuntzak

- Deutsch
- Afrikaans
- አማርኛ
- Aragonés
- বাংলা
- Bosanski
- Català
- Čeština

- Cymraeg
- English
- Esperanto
- Español
- Eesti
- فارسی
- Suomi
- Føroyskt
- Français
- Frysk
- Gaeilge
- Gàidhlig
- Gaelg
- עברית
- Hrvatski
- Magyar
- Interlingua
- Ido
- Íslenska
- Italiano
- 日本語
- 한국어
- Kernowek
- Latina
- Limburgs
- Ligure
- Lumbaart
- Lietuvių
- Latviešu
- Македонски
- मराठी
- Plattdüütsch
- Nedersaksies
- Nederlands
- Norsk nynorsk
- Norsk bokmål
- Nouormand
- Polski
- Piemontèis
- پنجابی
- Română
- Русский
- Sicilianu
- Scots
- Slovenčina
- Slovenščina
- Svenska
- தமிழ்
- Татарча/tatarça
- Українська
- 中文
- Asturianu
- Brezhoneg
- Беларуская
- Српски / srpski
- Sardu

- Bahasa Melayu
- Bahasa Indonesia
- Türkçe
- Беларуская (тарашкевіца)
- Boarisch
- Srpskohrvatski / српскохрватски
- Nordfriisk
- Simple English
- Հայերեն
- 粵語
- हिन्दी
- اردو
- 客家語/Hak-kâ-ngî
- Български
- Fiji Hindi
- Bân-lâm-gú
- Occitan
- ไทย
- Azərbaycanca
- Shqip
- Ελληνικά
- Lingua Franca Nova
- Galego
- Tiếng Việt
- Қазақша
- Dansk
- العربية
- Português
- Ænglisc
- West-Vlams
- 吴语
- مصرى
- Tagalog

Aldatu loturak

WIKIPEDIA Entziklopedia askea

Orriaren azken aldaketa: 26 azaroa 2019, 21:09.